

Številka: 00104-68/2019/7

Datum: 9. 5. 2019

**Odgovor na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi s problematiko
prostovoljstva in izjemno visokih urnih postavk ter s tem zaslužkov nekaterih z NVO
povezanih posameznikov**

Poslanec Državnega zbora mag. Branko Grims je 18.3. 2019 preko predsednika Državnega zbora Republike Slovenije mag. Dejana Židana Vladi Republike Slovenije postavil poslansko vprašanje v zvezi s problematiko prostovoljstva in izjemno visokih urnih postavk ter s tem zaslužkov nekaterih z nevladnimi organizacijami povezanih posameznikov.

V uvodu poslanskega vprašanja poslanec navaja, da iz objavljene dokumentacije na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) izhaja, da lahko legalno dobijo pogodbeni sodelavci nevladnih organizacij (v nadaljnjem besedilu: NVO), ki opravljajo kakršnokoli delo na razpisnem projektu, tudi 20 evrov na uro. Nadalje pojasnjuje, da še mnogo bolj bodejo v oči urne postavke za tiste, ki za NVO izvajajo igralске, predavateljske in podobne ure ali vodijo delavnice, saj lahko legalno dobijo na osnovi pogodbe z NVO 50 evrov na uro s srednješolsko izobrazbo, 60 evrov na uro s prvo bolonjsko stopnjo, z univerzitetno izobrazbo 75 evrov na uro, z znanstvenim magisterijem 96 evrov na uro in z doktoratom znanosti 116 evrov na uro. Poslanec tako ugotavlja, da če take delavnice trajajo mesec dni, osem ur dnevno, potem lahko oseba, ki za NVO opravlja ure igranja ali vodenja delavnic, v tem mesecu zasluži 8.800 evrov mesečno s srednješolsko izobrazbo, z magisterijem 16.800 evrov mesečno ter z doktoratom znanosti več kot 20.000 evrov mesečno. V zadnjem primeru bi taka oseba zaslužila s pogodbenim delom za NVO bistveno več kot zajamčeno plačo v enem samem delovnem dnevu oziroma kar okoli štiri mesečne plače predsednika Republike Slovenije, predsednika Vlade Republike Slovenije oziroma predsednika Državnega zbora Republike Slovenije v enem mesecu. Ob tem naj bi NVO delovale nepridobitno in temeljile na prostovoljstvu. Nadalje ugotavlja, da tako postane razumljivo, zakaj sta najbolj razvpiti prostovoljski NVO: Pravno- informacijski center nevladnih organizacij (v nadaljnjem besedilu: PIC) in Mirovni inštitut za leto 2017 prijavi manj kot 1000 opravljenih prostovoljnih ur skupaj. To preračunano pomeni, da je vsaka od teh NVO opravila manj kot uro in pol prostovoljnega dela na dan.

Prav tako poslanec v svojem vprašanju izpostavlja, da so najbolj razvpite NVO od prostovoljstva težišče dela prenesle v pridobitno dejavnost, kar bi glede na veljavno zakonodajo morale postaviti pod vprašaj upravičenost njihovega nadaljnjega delovanja v javnem interesu in s tem nadaljnje financiranje iz denarja davkoplačevalcev. Tako se ponovno odpira vprašanje nujnosti nadaljevanja preiskave proti tistim slovenskim NVO, ki dejansko spodbujajo ilegalne migrante v Bosni in drugod v tujini k odhodu proti Sloveniji, in jim očitno pomagajo pri nezakonitem prečkanju državne meje Republike Slovenije, kar je kaznivo dejanje. O tem obstajajo po mnenju poslanca številna pričevanja ilegalnih migrantov, dana v uradnih postopkih Sloveniji, nekatera od teh so bila javno objavljena. Navaja tudi, da vse stroške posledic takšnega početja plačajo na koncu davkoplačevalci, ogrožena pa je tudi varnost ljudi, policija pa je preiskovala tudi sporno vlogo PIC, vendar do vložitve obtožnice zaradi izgovaranja na »humanitarnost« takrat ni prišlo. Nadalje poslanec v svojem poslanskem vprašanju pojasnjuje, da je Vrhovno državno tožilstvo v odgovoru na vprašanje policije posebej izpostavilo možnost

obstoja kaznivega dejanja pod določenimi pogoji v primerih, ko ne gre za humanitarno dejavnost, temveč je cilj premoženjska korist. V luči zgoraj navedenih dejstev o opravljenih urah prostovoljstva in visokih urnih postavkah za pogodbene sodelavce se stališče Vrhovnega državnega tožilstva po mnenju poslanca pokaže v povsem drugi luči in iz njega izhaja nujnost nadaljevanja preiskave ter upravičenost pričakovanja vložitev kazenskih ovadb zoper NVO, ki pomagajo migrantom pri nezakonitem vdoru preko državne meje Republike Slovenije.

V zvezi z navedenim poslanec mag. Branko Grims Vlado Republike Slovenije sprašuje:

1. Kako Vlada Republike Slovenije ocenjuje ravnanje nekaterih spornih NVO v luči zgoraj opisanih dejstev, kot so število opravljenih ur prostovoljstva PIC in Mirovnega instituta ter višine urnih postavk za pogodbene sodelavce NVO?
2. Kdaj in kako bo Vlada Republike Slovenije ukrepala, saj gre očitno za pridobitno dejavnost pod krinko humanitarnega prostovoljstva?

Vlada Republike Slovenije na postavljena vprašanja podaja naslednji odgovor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v okviru, v poslanskem vprašanju izpostavljenega javnega razpisa za sofinanciranje projektov nevladnih organizacij sofinancira projekte največ do višine 10.000 evrov. Pri tem se delo na projektu sofinancira največ do višine 20 evrov bruto na uro za projektno uro, ne glede na obliko dela. Predavateljske in podobne ure oseb, ki niso zaposlene v organizaciji prijavitelja ali partnerski organizaciji, ministrstvo sofinancira po naslednjem ključu (bruto znesek): za osebe s srednješolsko izobrazbo največ 50 evrov bruto na uro, za osebe z višjo, visokošolsko ali 1. bolonjsko stopnjo izobrazbe največ 60 evrov bruto na uro, za osebe z univerzitetno ali 2. bolonjsko stopnjo izobrazbe največ 76 evrov bruto na uro, za osebe s specializacijo ali magisterijem znanosti največ 96 evrov bruto na uro, za osebe z doktoratom znanosti največ 116 evrov bruto na uro. Vrednost urne postavke je bila določena primerljivo s Kriteriji za razvrščanje izvajalcev usposabljanja v posamezne tarifne skupine za izvajalce usposabljanj Upravne akademije. Ocenjena vrednost opravljenega prostovoljskega dela pa se v okviru javnega razpisa vrednoti za organizacijsko delo 13 evrov na uro, za vsebinsko delo 10 evrov na uro in drugo prostovoljsko delo 6 evrov na uro, kar je v skladu s Pravilnikom o področjih prostovoljskega dela in vpisniku (Uradni list RS št. 48/11, 60/11 in 29/16).

V skladu s prvim odstavkom 7. člena Zakona o prostovoljstvu (Uradni list RS št.10/11, 16/11-popr. in 82/15, v nadaljnjem besedilu: ZProst) je organizirano prostovoljstvo prostovoljsko delo, ki se skladno z določbami tega zakona opravlja v okviru prostovoljskih organizacij in ga posameznik opravlja redno in najmanj 24 ur letno. Skladno s prvim odstavkom 9. člena so prostovoljske organizacije po tem zakonu pravne osebe zasebnega prava, vpisane v vpisnik prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom iz 38. člena tega zakona, katerih delovanje je z zakonom opredeljeno kot nepridobitno in katerih osnovna dejavnost ni v nasprotju z opredelitvijo prostovoljstva, določenega v 2. členu tega zakona in ki zagotavljajo in uporabljajo prostovoljce za prostovoljsko delo ali v katerih se prostovoljsko delo izvaja v dobro drugih ali v splošno korist. PIC in Mirovni inštitut sta vpisana v vpisnik prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom. Prostovoljske organizacije in organizacije s prostovoljskih programom, ki so vpisane v vpisnik, skladno z 41. členom ZProst, enkrat letno, na enotno predpisanem obrazcu, pripravijo poročilo o prostovoljstvu, ki vsebuje naslednje podatke za preteklo koledarsko leto:

- o številu prostovoljcev po spolu in starostnih skupinah,
- o skupnem številu opravljenih prostovoljskih ur glede na kraj opravljanja prostovoljskega dela,
- o skupnem številu opravljenih prostovoljskih ur ter številu opravljenih prostovoljskih ur glede na vrste prostovoljskega dela.

Iz poročila o prostovoljstvu za leto 2017 izhaja, da je šest prostovoljcev v organizaciji PIC v letu 2017 opravilo 500 prostovoljskih ur, na Mirovnem inštitutu pa so štirje prostovoljci v letu 2017 opravili 456 prostovoljskih ur.

Poudarjamo, da je skladno s prvim odstavkom 2. člena ZProst prostovoljsko delo družbeno koristna brezplačna aktivnost posameznikov, ki s svojim delom, znanjem in izkušnjami prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja posameznikov in družbenih skupin ter k razvoju solidarne, humane in enakopravne družbe. Skladno s tretjo alinejo drugega odstavka 5. člena ZProst se za prostovoljsko delo ne šteje brezplačno opravljanje dela za katero je glede na naravo dela potrebno skleniti pogodbo o zaposlitvi. Poleg tega v skladu s 14. členom ZProst prostovoljskega dela ni mogoče opravljati na delih in nalogah, za katere ima posameznik pri isti organizaciji sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

Obenem pojasnjujemo, da so skladno s 3. členom Zakona o nevladnih organizacijah (Uradni list RS št. 21/18, v nadaljnjem besedilu: ZNOrg) NVO nepridobitne, kar pomeni, da se na podlagi zakona ne ustanovijo z namenom opravljanja pridobitne dejavnosti ali z namenom pridobivanja dobička ali z namenom razvoja, olajševanja ali pospeševanja pridobitne dejavnosti svojih ustanoviteljev ali članov. NVO sicer lahko opravljajo pridobitno dejavnost, vendar morajo skladno s 4. členom ZNOrg na podlagi zakona ali ustanovitvenega akta, dobiček ali presežek prihodkov nad odhodki uporabiti izključno za doseganje svojega namena ali cilja, ki ne sme oziroma ne more biti nezakonit. Med državnimi organi poteka medsebojno obveščanje, kar pomeni, da bi v primeru ugotovljenih nepravilnosti državni organi reagirali skladno s svojimi pristojnostmi.